

**ДИСЕРТАЦІЙНІ ПРАЦІ, ЗАХИЩЕНІ В 1997 р.
В СПЕЦІАЛІЗОВАНІЙ РАДІ Д.01.25.05**

I. Докторські дисертації:

Лубський В.І. «Проблеми війни и миру в контексті віроповчальних систем основних релігій світу»

Дисертація є першим у вітчизняному релігієзнавстві компаративним дослідженням витлумачень богословами найвагоміших нині релігій проблем війни і миру в контексті їх глобальної значимості. Витлумачення ці характеризує насамперед перехід від традиційних провіденціалістських детермінант означених суспільних станів до сучасних містичних та етичних їх оцінок, від консервативно-фундаменталістського розуміння, яке все пояснювало абсолютною волею Бога, до такої мирології, в якій пріоритет належить загальнолюдським цінностям.

В дисертації доводиться, що богословська інтерпретація війни і миру загалом має теоцентричний характер, оскільки вона утверджує не лише онтологічне підпорядкування людського буття Богу, а й визнає останнього в ролі джерела всіх цінностей і насамперед такої, як життя людини. Тому загальнолюдського характеру мирології всіх світового значення релігій набирають саме завдяки порівняно однаковому вирішенню ними проблеми сенсу життя, його збереження як "Божого дару".

II. Кандидатські дисертації

Бодак Валентина Анатоліївна. "Соціальні функції релігійної обрядовості"

Досліджено закономірності функціонування релігійної обрядовості в життєдіяльності особи, релігійних груп і суспільства загалом. Розглядається комунікативна функція обрядів, трансформація функцій релігійного культу за сучасних умов. Цікавим є третій розділ дисертації "Національна функціональність обрядотворчого процесу в Україні", де розглядається етноконфесійна специфіка обрядової практики Українського християнства, проблема обрядової мови.

Бучма Олег Васильович. "Особа в системі релігійних відносин".

Досліджується специфіка формування і функціонування релігійних відносин та їх вплив на механізм становлення особистості. Визначається структура і функції релігійного середовища, його місце в системі суспільного життя та індивідуального буття. Проводиться аналіз суб'єкту і основних детермінант релігійної діяльності. Особливе місце в праці займає розгляд об'єктивних соціокультурних основ і передумов самореалізації і самоутвердження особи.

Валах Світлана Іванівна. "Кумранізм як джерело первісного християнського світогляду".

Дається філософсько-історичний аналіз кумранського віровчення як одного із джерел формування християнського світогляду. Визначено спільні риси есенського і християнського релігійного руху, а також основні положення кумранської релігійної філософії, які стали пріоритетними в формуванні християнського віровчення. Обґрунтовується припущення про виховання Івана Хрестителя та Ісуса Христа в есенському середовищі.

Васьків Андрій Юліанович. "Греко-католицька Церква в духовному житті українців Східної Галичини (1919-1939 рр.)".

Розкриваються механізми впливу УГКЦ на формування національної свідомості, морального світу, інші сфери духовного життя українців Східної Галичини. Особлива увага приділяється дослідженню впливу Церкви на такі складові компоненти духовного життя суспільства як освіта, мистецтво, культурно-освітня діяльність.

Галуха Любов Юріївна. "Особливості автокефалії та інституалізації Православної церкви в Польщі (1918-1939 рр.)".

Аналізуються внутрішні і зовнішні фактори процесів автокефалізації та інституалізаційного становлення Православної церкви в Польщі за умов напружених відносин з т.зв. "Церквою-матір'ю" - Московською патріархією, яка всяк перешкоджала становленню "польської" автокефалії - автокефалії, на канонічній основі якої в роки війни на західноукраїнських землях виникла УАПЦ.

Патерикіна Валентина Василівна. "Вплив ідей богомільської апокрифічної літератури на становлення духовності Київської Русі".

Обґрунтовуючи думку про зазначений вплив, запозичення із болгарської ересі богомилів, дисертант показує, як синтез церковного стилю і усної народної творчості органічно увійшов в основу культури Київської Русі.

Пилипенко Світлана Павлівна. "Протестантський чинник в політичному житті США (70-ті - 90-ті рр. ХХ ст.)".

Досліджується специфіка взаємовідношення і взаємовпливу релігії і політики в США, розкривається зміст і спрямованість діяльності ліберального і консервативного протестантизму у внутрішній політиці США, аналізується вплив протестантизму на зовнішню політику країни та участь в ній американських протестантських організацій.

Тіменик Зіновій Іванович. "Історіософія православної автокефальності у творчій спадщині Івана Огієнка (митрополита Іларіона)".

В праці на основі аналізу творчої спадщини І.Огієнка догматично-канонічна система Української Церкви розглядається у безпосередньому зв'язку з згармонізованим своєрідним співдінням язичницьких елементів і християнських, своєрідними законтрактуваннями звичаю місцевого, всеукраїнського і апостольського. Обґрунтовано ідею системного зв'язку догматично-канонічної спадщини, ідеологічних засад, звичаєво-обрядового устрою Українського Православ'я як єдиної моделі.

На захист подали докторські дисертації П.Кралюк, В.Любащенко, В.Ричка.

Матеріали підготував Голова Спецради проф. **А.Колодний**